

متن کامل «بیانیه تهران»

نشست هشتم سازمان کنفرانس اسلامی - تهران

در پایان نشست هشتم سران کنفرانس اسلامی در تهران، «بیانیه تهران» که حاوی مواضع کشورهای اسلامی در ارتباط با مسائل مختلف جهان اسلام و بین‌المللی است، منتشر شد. در این بیانیه که مشتمل بر ۲۶ بند در قالب شش سرفصل است، مواضع سازمان کنفرانس اسلامی در باره مسائل مختلف جهان اسلام از جمله فلسطین، قدس، بوسنی، افغانستان و کشمیر گنجانده شده است.

بسم الله الرحمن الرحيم

بیانیه تهران، مصوب هشتمین اجلاس سران سازمان کنفرانس اسلامی، «اجلاس عزت، گفتگو، مشارکت» آذر ۱۳۷۶، تهران.

و كذلك جعلناكم امة وسطا لتكونوا شهداء على الناس ويكون الرسول عليكم شهيدا (بقره ۱۴۳).

سران، پادشاهان و رؤسای جمهوری کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی در هشتمین اجلاس خود (اجلاس عزت، گفتگو، مشارکت) در تهران، جمهوری اسلامی ایران، از تاریخ ۱۸ تا ۲۰ آذر ۱۳۷۶ گردهم آمدند.

... با اعتقاد راسخ به توحید و دین اسلام به عنوان زیربنای آزادی حقیقی بشری و مطابق با تعالیم اسلام که موازنه دقیقی میان ابعاد معنوی و مادی زندگی بشری و میان آزادی و رستگاری براساس

بردباری، رحمت، خردمندی و عدالت را فراهم ساخته است.

- با تأکید بر ارادهٔ راسخ در جهت تحقق اهداف و اصول منشور سازمان کنفرانس اسلامی، بویژه فصول مربوط به وحدت امت اسلامی و پاسداری از ارزش‌ها و اصول اسلامی.

- مصمم‌اند به آرمان مشروع ملت‌ها و مردم مسلمان برای برقراری صلح و امنیت و توسعهٔ متوازن، پایدار و همه‌جانبه از طریق مشارکت فعال و نیز حق طبیعی تعیین سرنوشت مردمی که تحت استعمار یا سلطهٔ بیگانگان یا اشغال خارجی قرار دارند، تحقق بخشند،

- به رسمیت شناختن پاسداری از هویت اسلامی و حراست کامل از سنت‌ها و میراث تاریخی امت اسلامی به عنوان عامل اصلی تحکیم تار و پود اجتماعی و تقویت ثبات اجتماعی،

- با تأکید بر ضرورت تعامل مثبت، گفت‌وگو و تفاهم میان فرهنگ‌ها و مذاهب و با رد فرضیهٔ برخورد و درگیری که موجب بی‌اعتمادی شده و زمینهٔ تعامل صلح‌جویانه میان ملت‌ها را کاهش می‌دهد،

- با توجه به فضای در حال تغییر جهانی و ظرفیت‌های بالقوه و امکانات فراوان امت اسلامی برای ایفای نقش مثبت در شکل‌دادن به نظام عادلانه و صلح‌جویانهٔ جهانی،

- با اعلام اعتماد کامل به ایران که تحت رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و ریاست جمهوری، عالی‌جناب خاتمی، سازمان کنفرانس اسلامی در دورهٔ ریاست جناب آقای خاتمی به بهترین و سازنده‌ترین صورت هدایت خواهد شد و نقش و مشارکت سازمان در امور بین‌المللی ارتقا خواهد یافت.

● همبستگی و امنیت در جهان اسلام

۱- موکداً متعهد می‌شوند که همبستگی، صلح و امنیت را با اولویت بخشیدن به آنها در جهان اسلام ارتقا بخشند و برای همکاری امنیتی با یکدیگر مشورت کنند و وظیفهٔ مطالعه و ارائه راهبردهای مناسب و اقدام برای تحقق این هدف را به گروه کارشناسان دولتی مربوط به همبستگی و امنیت کشورهای اسلامی می‌سپارند.

۲- بر ارادهٔ خود برای تحکیم همکاری و هماهنگی میان کشورهای عضو و توقع خود از همهٔ سازمان‌های منطقه‌ای در دنیای اسلام، برای دست‌زدن به عمل در جهت توسعهٔ همکاری‌ها در تمام زمینه‌ها، مجدداً تأکید می‌ورزند.

۳- تأکید می‌کنند که تأسیس بازار مشترک اسلامی قدم مهمی برای تقویت همبستگی اسلامی و ارتقا مهم دنیای اسلام در تجارت جهانی است.

۴- اشغال فلسطین و سرزمین‌های عربی شامل قدس شریف، ارتفاعات جولان در سوریه و جنوب لبنان را محکوم می‌کنند، مقاومت استوار مردم فلسطین، لبنان و سوریه را در برابر اشغالگری اسرائیل می‌ستایند، آزادی کلیه سرزمین‌های اشغالی فلسطین و اعمالی که برای تغییر وضعیت جغرافیایی و جمعیتی شهر مقدس قدس صورت می‌گیرد، محکوم می‌کنند، بر ضرورت توقف عملیات تروریستی دولتی توسط اسرائیل که با بی‌اعتنایی به اصول حقوقی و اخلاقی با هدف قطع کامل آن خواستارند، ایجاد منطقه ای عاری از کلیه سلاح‌های کشتار جمعی من جمله تسلیحات هسته‌ای در خاورمیانه و ضرورت پیوستن اسرائیل به معاهده عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای و قرار گرفتن کلیه تأسیسات اتمی را تحت پادمان‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهانند.

۵- بر عزم و اراده خود برای بازپس‌گیری قدس شریف و مسجد الاقصی و اعاده حقوق ملی و لاینفک مردم فلسطین، اجرای حقوق فلسطینی‌ها در بازگشت به خانه و کاشانه‌شان و اجرای حق مردم فلسطین برای تعیین سرنوشت و ایجاد کشور مستقل فلسطین با پایتخت قرار گرفتن قدس شریف و اعمال حاکمیت ملی و نیز حق آنان برای ورود و خروج آزاد به کشورشان تأکید می‌کنند.

۶- بر همبستگی با مردم مسلمان بوسنی تأکید می‌کنند و معتقدند که گروه تماس و وزرای خارجه باید فعالانه جریان صلح و بازسازی را تعقیب کند.

۷- از ادامه درگیری و خشونت در افغانستان اعلام انزجار می‌کنند و از مذاکرات بین گروه‌های درگیر افغانی، تشکیل دولت فراگیر و فعالیت منطقه‌ای و بین‌المللی برای توقف خونریزی و برقراری صلح پایدار در افغانستان به طور کامل و صریح حمایت می‌کنند.

۸- تجاوز جمهوری ارمنستان به جمهوری آذربایجان را رد می‌کنند و خواهان خروج کامل نیروهای ارمنستان از کلیه سرزمین‌های اشغالی و حل سریع و صلح‌آمیز مناقشه میان دو کشور هستند.

۹- بر حمایت کامل خود از مردم جامو و کشمیر برای دستیابی به حق تعیین سرنوشت‌شان براساس قطعنامه‌های سازمان ملل مجدداً تأکید می‌کنند و از شورای امنیت سازمان ملل درخواست می‌کنند که تحریم‌های اعمال شده علیه لیبی را با توجه به اقدام‌های مثبت این کشور و پیشنهاد‌های سازمان‌های منطقه‌ای لغو نماید.

۱۰ - بر حمایت کامل خود از جامعه مسلمانان ترک قبرس برای دستیابی به حقوق مشروع شان تأکید می کنند.

۱۱ - تمامی اشکال تروریسم و مظاهر آن را به شدت محکوم می کنند و در عین حال میان تروریسم و مبارزه مردم علیه استعمار یا سلطه خارجی و یا اشغال بیگانه برای دستیابی به حق تعیین سرنوشت شان تمیز قایل می شوند و تأکید می کنند که کشتار مردم بیگانه در اسلام حرام است. بعلاوه، بر تعهد خود بر رعایت اصول کردارنامه سازمان کنفرانس اسلامی در مبارزه با تروریسم بین المللی و اراده خود بر افزایش تلاش ها برای نهایی کردن معاهده ای در این باب مجدداً تأکید می کنند و از جامعه بین المللی می خواهند که از اعطای پناهندگی به تروریست ها خودداری کنند و برای مجازات آنها همکاری کنند و کلیه اقدامات لازم را برای پیشگیری یا از بین بردن شبکه های حمایتی که به هر صورت به تروریسم کمک می کنند، به عمل آورند.

۱۲ - متعهد می گردند که از جوامع مسلمان از اقلیت های مسلمان در کشورهای غیراسلامی با همکاری دولت هایشان حمایت کامل به عمل آورند و از تمامی دولت ها می خواهند حقوق مذهبی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آنان را ضمانت کنند.

۱۳ - احیای تمدن اسلامی را واقعیت صلح آمیز جهانی می دانند، نسبت به گرایش هایی که چهره اسلام را به عنوان تهدیدی برای جهان تصویر می نماید اظهار نگرانی می کنند و تأکید می کنند که تمدن اسلامی به طور ریشه ای و تاریخی بر همزیستی مسالمت آمیز، همکاری و درک متقابل میان تمدن ها و همچنین گفتگوی سازنده با دیگر ادیان و تفکرات بنا شده است.

۱۴ - بر ضرورت برقراری تفاهم و تعامل بین فرهنگ های مختلف بر مبنای تعالیم عالیة اسلامی در خصوص بردباری، عدالت و صلح تأکید می کنند و هر نوع مظهر تهاجم فرهنگی، بی توجهی به ارزش های فرهنگی سایر ملت ها خصوصاً مسائل مربوط به اصول و ارزش های الهی را رد می کنند و خواهان تصویب فوری سندی تعهد آور و بین المللی برای جلوگیری از توهین به ارزش ها، اصول و اعتقادات مقدس اسلام مطابق با تصمیمات موجود است.

۱۵ - تدوین و توصیه برداشتن گام های عملی و سازنده برای مقابله با تبلیغات منفی به منظور رفع سوء تفاهم ها و ارائه چهره واقعی اسلام به عنوان دین صلح، آزادی و رستگاری را برعهده گروه کارشناسان تصحیح چهره اسلام، می گذارند.

۱۶- از تمایل روز افزون به پیام در حال گسترش اسلامی استقبال می کنند و تصمیم می گیرند که از دستاوردهای فنی در حوزه اطلاعات و ارتباطات برای ارائه فرهنگ غنی و اصول جاودانی اسلامی به بشریت بهره بگیرند.

● توسعه همه جانبه، متوازن و پایدار

۱۷- توسعه همه جانبه، متوازن و پایدار در زمینه های معنوی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و علمی برای دنیای اسلام حیاتی است. بر تصمیم خدشه ناپذیر خود برای تضمین تبادل ایده و تجربه و مشارکت کامل همه قشرهای امت اسلام در کلیه فعالیت های اجتماعی تأکید می کنند، بر حمایت خود از اهداف و اصول «بیانیه قاهره در زمینه حقوق بشر در اسلام» مجدداً تأکید می کنند و متعهد می گردند که اقدامات لازم را برای نهادینه و اجرایی نمودن این بیانیه به عمل آورند.

۱۸- از کشورهای عضو دعوت می شود برای افزایش جدی سهم خود در تجارت و سرمایه گذاری در درون جهان اسلام اقدامات دسته جمعی اتخاذ کنند و ابزارهای ضروری را، از جمله ابزارهایی که در چارچوب کمیته همکاری های اقتصادی و تجاری تعیین شده اند، به منظور تبادل کالا و خدمات و انتقال فن آوری و تجربه موجود گسترش دهند.

۱۹- بر احترام کامل به عزت و حقوق زنان مسلمان و ارتقای نقش آنها در تمام زمینه های زندگی اجتماعی بر مبنای اصول اسلامی تأکید می کنند و از دبیرخانه می خواهند که مشارکت زنان را در فعالیت های مربوط به سازمان کنفرانس اسلامی تشویق کند.

۲۰- بر ضرورت هماهنگی میان کشورهای عضو به منظور ارتقای نقش و سطح مشارکت آنها در نظام اقتصادی جهانی و روند تصمیم گیری های اقتصادی بین المللی تأکید می کنند و همزمان، یک جانبه گرایی و اعمال فرامرزی قوانین داخلی را رد می کنند و از کلیه کشورها می خواهند که قانون به اصطلاح داماتورا ملغی الاثر تلقی کنند.

۲۱- بر ضرورت همکاری های محیط زیستی میان کشورهای اسلامی در سطح دوجانبه، منطقه ای و بین المللی به منظور دستیابی به رشد اقتصادی پایدار و توسعه پایدار و همچنین به همکاری و هماهنگی مواضع در خصوص این مسائل، در نشست های بین المللی تأکید می کنند.

● مشارکت بین‌المللی

۲۲- از شرکت دبیرکل سازمان ملل جناب آقای کوفی انان در اجلاس سران تهران به عنوان نشانه‌ای از روابط و همکاری عالی بین سازمان ملل و سازمان کنفرانس اسلامی استقبال می‌کنند، از دبیرکل سازمان ملل دعوت می‌کنند که اصلاح سازمان ملل را به نحوی پیگیری کند که حداکثر دمکراتیزه شدن تصمیم‌گیری در درون نظام سازمان ملل تضمین گردد و در این زمینه بر لزوم استیفای نقش و جایگاه مؤثرتر و عادلانه‌تر مجموعه اعضای سازمان کنفرانس اسلامی در ارگان‌های سازمان ملل، خصوصاً شورای امنیت تأکید می‌کنند.

۲۳- تأکید می‌کنند که مشارکت مؤثر، سازنده و مفید کشورهای اسلامی در اداره امور بین‌المللی برای حفظ صلح و ثبات جهانی و برقراری نظم نوین جهانی براساس برابری، عدالت و ارتقای امور اخلاقی و ارزش‌های الهی ضروری است و در این جهت از دبیرخانه می‌خواهند که ریزنی مؤثر و هماهنگی در بین کشورهای اسلامی را در تمامی عرصه‌های بین‌المللی تسهیل کند.

● تقویت سازمان کنفرانس اسلامی

۲۴- با درک لزوم اقدامات هماهنگ به منظور تقویت و احیای سازمان کنفرانس اسلامی، تعهد و عزم راسخ خود را برای ارائه حمایت ضروری از فرآیند جاری اصلاحات و تغییر ساختار سازمان برای دستیابی به کارایی و توانایی بیشتر و تطبیق آن با شرایط در حال تحول بین‌المللی ابراز می‌دارند، گروه کارشناسی را به ایجاد هماهنگی بین دبیرکل و ریاست سازمان جهت مطالعه این موضوع به منظور دستیابی به راه حل‌های عملی موظف می‌کنند.

۲۵- از کشورهای عضو درخواست می‌شود که تکمیل مراحل تصویب دادگاه بین‌المللی اسلامی را تسریع کنند و هماهنگی میان نمایندگان مجالس کشورهای اسلامی را در اجلاس‌های مربوط بین‌المللی گسترش دهند.

● پیگیری

۲۶- از رئیس کنفرانس سران در خواست می‌کنند که مشورت‌های منظم و محتوایی را با کشورهای عضو به عمل آورند و کلیه اقدامات لازم را برای پیگیری اجرای این بیانیه با همکاری دبیرکل به عمل آورند.